

MALKEKØER INSEMINERET MED KØDRACE HAR LÆNGERE DRÆGTIGHED

Malkekoens drægtighed forlænges med ca. en uge,

i forhold til når kalven er af koens egen race.

INSEMINERING AF ÆLDRE køer med sæd af kødrace er udbredt i økologiske besætninger. Det er derfor interessant, om kalvens race påvirker længden af drægtigheden, og om en lang drægtighed giver flere kælvningsproblemer og dødfødte kalve.

Racen påvirker drægtighedslængden

SEGES har lavet statistikken i tabel 1 over, hvor længe malkekøer er drægtige i forhold til, om de er insemineret med egen race eller med en kødracetyr. Tabellen viser data for Holstein og Jersey. Kolonnen længst til højre viser, hvor længe kødracen selv er drægtig, når den bærer en kalv af egen race.

Den længere drægtighed hos ren kødrace slår igennem med ca. 50 pct., når koen er af malke race. Hos både Holstein og Jersey bliver drægtigheden derfor generelt forlænget med en uge. Når tyren er Angus går Holstein dog kun tre dage længere, mens Jersey går en dag kortere. Angus er da også den af kødracerne, som har den korteste drægtighed.

Bemærk også, at drægtigheden er over 14 dage længere for Limousine eller Blonde, der er insemineret med tyr af egen race, i forhold til Holstein insemineret med Holstein.

Data for RDM er ikke vist i tabellen. Bortset fra, at RDM insemineret med RDM går to dage længere end Holstein (280 dage) har RDM køer insemineret med kødrace samme forlængede drægtighed som hos Holstein.

Lavere dødelighed hos Angus

SEGES laver også en statistik over, hvordan inseminering med kødrace påvirker antallet af vanskelige kælvninger og andel af dødfødte kalve. Hovedresultater fra den statistik er vist i tabel 2. Tabellen viser kun data for fødte tyrekalve, da det er her risikoen for kælvningsproblemer er størst (større kalve).

Brugen af kødrace til kvier er ret begrænset, men der er alligevel data nok til at illustrere en betydelig forskel mellem Angus og Limousine.

Ved brug af kødrace til Holstein løbekvier er der en høj dødelighed blandt tyrekalvene. Der dør 13,5 pct. ved fødslen, når tyren er Limousine og 10 pct., når

Tabel 1. Drægtighedslængde (dage) for malkekøer insemineret med egen race eller forskellige kødracer.

Far-race	Mor-race		
	Holstein	Jersey	Kødrace
Holstein	278		
Jersey		282	
Simmental	285	286	290
Limousine	287	288	293
Aberdeen Angus	281	281	284
Charolais	284	284	288
Blonde d' Aquitaine	287	288	295

Tabel 2. Fødselsstatistik ved brug af kødrace på Holstein – pct. levende tyrekalve.

Kødrace (tyr)	Første kalvs køer	Ældre køer
Angus	90,0	96,3
Limousine	86,5	94,2
Charolais	-	94,3
Blonde d' aquitaine	-	95,0

tyren er Angus. Hos ældre køer dør 4-6 pct. af tyrekalvene ved fødslen, når tyren er kødrace.

Få problemer hos jersey

Hos Jersey er der ingen data for første kalvs køer, men hos ældre køer er der ingen betydende forskel i forhold til, hvilken kødrace tyren er. Der er generelt få kælvningsproblemer hos Jersey insemineret med kødrace. Det gælder både, når kalven er kvie eller tyr, hvor 97 og 95 pct. af kalvene overlever fødslen.

Du finder fødselsstatistik for malkekøer insemineret med de øvrige kødracer på www.landbrugsinfo.dk. ●

AF FINN STRUDSHOLM,
SEGES ØKOLOGI INNOVATION

● Ved brug af kødrace til Holstein løbekvier er der en høj dødelighed blandt tyrekalvene.

STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug